

Dr. Maria Francisca Băltăceanu

Curriculum vitae

Născută în București, la 15 iunie 1943.

Studii:

- 1960-1965: Universitatea București, Facultatea de limbi romanice, Secția de limbi clasice.
- 1979: Doctorat în filologie cu teza *Locul limbii armenice între limbile indoeuropene: relații între armeană și daco-moesiană*.
- 1991-1996: Institutul Teologic Romano-Catolic din București, Facultatea de Teologie didactică. Licență în teologie.

Activitate didactică :

- septembrie 1965 – iulie 1989: asistentă la Universitatea București, Catedra de limbi clasice: cursuri și seminarii de Limba latină (autori clasici și medievali), Limba greacă, Limba armeană clasică, Istoria limbii grecești, Gramatică comparată indo-europeană
- august 1989 – august 1991: lector la Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București.
- august 1991 – 2004 : lector, apoi, din 1997, conferențiar la Institutul Teologic Romano-Catolic din București: cursuri de Limba latină, Limba greacă (gramatică; texte biblice și patristice), Științe biblice (Vechiul Testament: exegeză, istorie etc.).

- 1992 – 1996: Decan al Facultății de Teologie-Litere.
- 1997 – 2004: Decan al Facultății de Teologie.
- din 1990: cursuri și seminarii la Universitatea București (Facultatea de limbi străine; Facultatea de Teologie Catolică-Asistență Socială): Religie indo-europeană; Texte din Noul Testament; Științe biblice.
- din 2001: cursuri la Masterul de Cultură și civilizație ebraică, Universitatea București (Exegeză biblică, Istorie veche a Israelului, Profetismul biblic; Înțelepciune și poezie biblică).
- membră în numeroase comisii de doctorat (pentru examene sau ca referent), la Universitatea București și (o dată) la Universitatea Al.I. Cuza din Iași.
- în 2004 am obținut titlul de profesor universitar, confirmat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4628/06.09.2004.
- din februarie 2005, profesor la Universitatea București, Facultatea de Litere, Centrul de studii ebraice: cursuri de Istorie veche a Israelului, Exegeză biblică, Profetismul biblic; Înțelepciune și poezie biblică.

Membră în:

- Colectivul de editare a operelor lui Platon condus de C. Noica și Petru Creția (1975-1976).
- Colectivul de elaborare a Dicționarului grec-român (coord. de Institutul de lingvistică) (1980-1989)
- Societatea de Studii Clasice
- Asociația de Studii Orientale
- Asociația de Studii indo-europene
- Secția română a Societății internaționale "Toma de Aquino"
- Colectivul de redacție al revistei «Verbum» (1990-1996)
- Colectivul de redacție al revistei «Caietele Institutului Catolic» (2000-2004)
- Comisia de traducere interconfesională a Bibliei (până în 2001)
- Proiectul *Septuaginta*, inițiat de Colegiul “Noua Europă”: colectivul de coordonare și revizie: lucrarea, în opt volume, a apărut la ed. *Polirom* (2004-2011)

LISTĂ DE LUCRĂRI

Volume

Teza de doctorat :

Rapports entre l'arménien et le daco-mésien, publicată în Studia indo-europaea ad Dacoromanos pertinentia, II, Studii de tracologie, Universitatea din București, 1980.

1. Dante, De monarchia (traducere) în vol. Dante, Opere minore, București 1971.
2. Platon, Apărarea lui Socrate, notă introductivă, traducere și note, bibliografie, în vol. Platon, Opere I, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1974.
3. Platon, Eutyphron, traducere (în colaborare cu Petru Creția) și note, bibliografie, în vol. Platon, Opere II, Ed. Științifică și Enciclopedică, București 1976.
4. Antologie pentru facultățile filologice, cap. "Plaut" - selecție și comentariu, București 1978.
5. "Armenii și limba lor", în vol. (colectiv) Introducere în studiul limbii și culturii indo-europene, Ed. științifică și Enciclopedică, București 1987.
6. G. Dumézil, Mit și epopee (traducere și note în colaborare cu Gabriela Creția și Dan Slușanschi), Ed. Științifică 1994, volum premiat la Salonul Cărții, Cluj 1994..
7. Rugăciuni de dimineață și de seară, vol. I, II, III ed. Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București (A.R.C.B.), 1989-1990, ed. a II-a 1994 (= Breviarul Roman, traducere din ebraică, greacă, latină și adaptare, cu colectiv).
8. Ora Medie și Completoriul, ed. A.R.C.B. 1991 (trad. din ebraică, greacă, latină și adaptare, cu colectiv).
9. Conciliul Vatican II - Constituții, Decrete, Declarații ed. A.R.C.B. 1990 (membră în comisia de traducători din latină și revizie generală).
10. Conferința Episcopală Belgiană, Credița Catolică (traducere din limba franceză), ed. A.R.C.B. 1992 (în colaborare cu Monica Broșteanu).
11. Papa Ioan Paul al II-lea, Scrisorile enciclice: Redemptoris Mater, Centesimus Annus, Redemptoris Missio, Reconciliatio et Poenitentia, Dominum et vivificantem, Redemptionis Donum (trad. în colaborare cu Monica Broșteanu).
12. Liturghierul Roman, ed. A.R.C.B. 1993 (membră în comisia de traducători, din greaca veche și latină, revizie generală).
13. Biblia pentru adolescenți (traducere în colaborare cu Monica Broșteanu), Ed.

A.R.C.B. 1993.

14. Catehismul Bisericii Catolice (membră în comisia de traducători și revizori). Ed. A.R.C.B. 1993.

15. Psalmii, în colecția "Biblioteca Scripturii", ed. A.R.C.B. 1993, (traducere din ebraică în colaborare cu Monica Broșteanu).

16. Antologie de poezie latină medievală, Institutul Teologic Romano-Catolic București (I.T.R.C.), 1994.

17. Evanghelia după Matei, Evanghelia după Marcu, în colecția "Biblioteca Scripturii", (traducere din greacă, introducere și note, în colaborare cu Monica Broșteanu), A.R.C.B., 1996.

18. "...Verborum mysterium" - Reflecții asupra limbajului genurilor literare în Biblie, Institutul Teologic Romano-Catolic, București, 1997. Reeditare, ed. Adam, București, 2004.

19. Platon, Apărarea lui Socrate, notă introductivă, traducere și note, bibliografie, Eutyphron, traducere (în colaborare cu Petru Creția) și note, bibliografie. Reeditare, Ed. Humanitas, 1997.

20. Missale Romanum, Lectionarium, vol. I, (trad. din ebraică, greacă, latină, cu colectiv), ARCB, 1998.

21. Apocalipsa, trad. în colab. cu Florin Lăiu, pentru "Biblia interconfesională", 2000.

22. XAVIER LÉON-DUFOUR (coord.), Vocabular de Teologie Biblică, (membră în echipa de traducere și de coordonare), A.R.C.B. 2001.

23. Evanghelia după Luca, Evanghelia după Ioan, în colecția "Biblioteca Scripturii", (traducere din greacă, introd. și note, în colaborare cu Monica Broșteanu), A.R.C.B., 2002.

24. Faptele Apostolilor în colecția "Biblioteca Scripturii", (traducere din greacă, introd. și note, în colaborare cu Monica Broșteanu), sub tipar.

25. Missale Romanum, Lectionarium, vol. II, (trad. din ebraică, greacă, latină, cu colectiv), ARCB, predat la revizie 2003.

26. Monique Alexandre, Sabia de foc și heruvimii (traducere în colaborare cu Monica Broșteanu), ed. Anastasia - Symposion, 2003.

27. Septuaginta: traducere și note. Introducere, cap. "Relații între Septuaginta și textul masoretic". Membră în comitetul de coordonare și revizie la toată lucrarea. Vol. 1, Pentateuhul, ed. Polirom, 2004, a obținut premiul Asociației Editorilor din România, la Târgul de carte Bookarest, 2004.

28. Septuaginta, vol. 2, Polirom 2004 a fost aleasă "Cartea anului" în cadrul premiilor "României Literare", decembrie 2004.
29. Septuaginta vol. 3, ed. Polirom, 2005, coordonare și revizie.
30. Septuaginta, vol. 4/1, ed. Polirom, 2006: pe lângă coordonare și revizie, am realizat (împreună cu Monica Broșteanu) Psalmii: traducere din limba greacă, introducere, note, bibliografie.
31. Septuaginta, vol. 4/2, ed. Polirom, 2007: pe lângă coordonare și revizie, am realizat (împreună cu Iulia Cojocariu și Monica Broșteanu) Iov: traducere din limba greacă, note, bibliografie.
32. Septuaginta, vol. 6/2, ed. Polirom, 2008: coordonare și revizie.
33. Septuaginta, vol. 5, ed. Polirom, 2009: coordonare și revizie.
34. Teme biblice din Vechiul Testament - suport de curs în stadiu de finisare.
35. Septuaginta, vol. 6/1, ed. Polirom, 2008: Cartea lui Isaia, introducere, coordonare și revizie; Cartea lui Ieremia, Baruch, Plângeri, Scrisoarea lui Ieremia: introducere, traducere din greacă, note, bibliografie (împreună cu Monica Broșteanu) 2011.

II. Articole

1. "Activitatea filologică a lui Matei Nicolau" (în colaborare cu I. Nichita), în Studii Clasice VII, 1965.
2. "Vocabularul parodiilor plautine ca document al stilurilor parodiate", în Studii Clasice VIII, 1966.
3. "Description phonologique du vocalisme de l'arménien classique" - comunicare la al X-lea Congres Internațional al Lingviștilor, publicată în Actele Congresului, vol. IV, București, 1970.
4. "Concordanțe lexicale armeno-daco-moesiene", în vol. Studii de tracologie I, Universitatea București, 1976.
5. "Relații între armeană și daco-moesiană I. Locul limbii armene între limbile indo-europene", în SCL XXX, 1979, 4.
6. "Concordanțe fonetice și fonologice între armeană și daco-moesiană", în SCL XXX, 1979, 5.
7. "Arménien et daco-mésien" - comunicare la al II-lea Congres Internațional de

Tracologie (publ. Actes du Congrès III, București 1980).

8. "Concordanțe morfologice între armeană și daco-moesiană", în SCL XXXI, 1980, 2.
9. "Rugăciuni de dimineață și de seară - note asupra traducerii", în revista Verbum, nr. 1-6, 1990.
10. "... vreau să-i duc și pe ei pînă la capăt", în Actualitatea creștină, nr. 3/1992
11. "Citirea Scripturilor, deschiderea cerurilor. Al doilea sfert de veac de la Dei Verbum a început (I)", în Actualitatea creștină, nr. 16/1992
12. "Citirea Scripturilor, deschiderea cerurilor. Al doilea sfert de veac de la Dei Verbum a început (II)", în Actualitatea creștină, nr. 17/1992
13. "Citirea Scripturilor, deschiderea cerurilor. Al doilea sfert de veac de la Dei Verbum a început (III)", în Actualitatea creștină, nr. 18/1992
14. "... ne-am întâlnit în Duhul lui Cristos... - interviu cu Mons. Alois Fechet despre întâlnirea ecumenică de la Prato", în Actualitatea creștină, nr. 18/1992
15. "Biblia interconfesională" în Actualitatea creștină, nr. 13-14/1993
16. "Chipul slavei Dumnezeuului nostru", în Actualitatea creștină, nr. 9/1994
17. "Activități pastorale în regiunea Charleroi (Belgia) (I)" în Actualitatea creștină, nr. 17/1994
18. "Activități pastorale în regiunea Charleroi (Belgia) (II)" în Actualitatea creștină, nr. 18/1994
19. "Cristos se naște: s-a schimbat ceva?", Cronica, 7/1997.
20. Istoria textelor sacre și descoperirile de la Qumran, conferință; publicată în Actualitatea creștină 5/1998.
21. "O formă de comunicare cu esențialul", Dilema 279, iunie 1998.
22. "Imago mundi - imago Dei", România Literară 03, 1999.
23. "Iată, am pus înaintea ta o poartă deschisă", Dilema, iunie 1999.
24. "În căutarea normalității", în Contribuția scriitorilor evrei la literatura română, Caietele Viața românească", 2, Uniunea scriitorilor din România și Red. Publ. pentru străinătate, 2001, p.24-28.
25. "Biblia în viața laicului", în vol. Creștinii Laici - identitate și misiune - Sapienția, Iași, 2001, p. 25-35.
26. "Antropologia biblică", conferință la Lucrările primei întruniri a secției române a Societății internaționale Toma de Aquino, Sinaia, aprilie 2001, publicată în Studii tomiste

1, 2001, p. 60-69.

27. "Rapports entre l'arménien et le daco-mésien. (I)", în *Studia indo-europaea. Revue de mythologie et de linguistique comparée*, II/2001, 85-108.

28. "Elemente pozitive în Qohelet", comunicare la Sesiunea Institutului Teologic Adventist, aprilie 2002, publicată în *TheoLogica. Caiet de studii teologice și religioase*. Primăvara 2003, p. 8-15.

29. "Știți că Dumnezeu vă iubește?" Reflecții asupra dialogului despre religie, în vol. colectiv "Globalizare și comunicare", ed. de The Council of Research in Values and Philosophy, Washington și Institutul Teologic Romano-Catolic București, Washington – București 2004.

30. "Tânăr înțelept, tânăr nebun. Cartea Înțelepciunii 4,10; 2,6-9 și influențele grecești" în *Volumul omagial I. Fischer, Humanitas, 2004*.

31. "Rapports entre l'arménien et le daco-mésien. (II)", în *Studia indo-europaea. Revue de mythologie et de linguistique comparée*, 2007.

32. „Fluviile Edenului, între Pom și interzicerea lui (Geneză 2, 4b-25)”, în vol. *Antic și modern. In honorem Luciae Wald*, Ed. Humanitas 2006, pp. 42-46.

33. „L'émergence d'une Tradition : Texte, Dieu, Homme”, în *Héméneutique et bricolage. Territoires et frontières de la Tradition dans le judaïsme*, (actes du Colloque), Mădălina Vârtejanu-Joubert (éd.), Peter Lang, 2008, pp. 35-46.

34. „Ioan Botezătorul – un «profet al intervalului»”, în vol. *O filozofie a intervalului. In honorem Andrei Pleșu*, Humanitas 2009, pp. 215-226

III. Recenzii

1. "Ancient Indo-European Dialects", recenzie în *Revue Roumaine de Linguistique* 12 (1967)

2. "Current Trends in Linguistics XI" - recenzie în *Studii și Cercetări de Lingvistică XXVII*, 1976.

3. "Charles Renoux, *Le Lectionnaire de Jérusalem en Arménie...*", recenzie în revista *Verbum*, nr. 1-6, 1991.

4. "Liturgierul Roman orînduit după decretul Sfintului Conciliu Ecumenic Vatican II", recenzie în *Verbum* 1992/93

5. "AUDIENS ET PROCLAMANS, Serving the Biblical-Pastoral Ministry, Catholic Biblical Federation, 25 Years 1969-1994, edited by: General Secretariat of the Catholic Biblical Federation, Stuttgart 1994" - recenzie în Verbum 1994.
6. "CARLO BUZZETTI, Dizionario Base del Nuovo Testamento (con statistica-base) Greco-Italiano, in collaborazione con BRUNO CORSANI, Libreria Sacre Scritture, Roma 1989" - recenzie în Verbum 1994.
7. "VLADIMIR PETERCĂ, Weg zum Bibelstudium, Sapientia (Studii biblice, 2), Iași 2001" recenzie în Caietele Institutului Catolic, nr. 2(3)/2001, p. 202-204.
8. "Collectanea Cisterciensia. Revue trimestrielle de spiritualité monastique: histoire et doctrine, publiée par les Cisterciens de la stricte observance", recenzie în Caietele Institutului Catolic, nr. 2(3)/2001, p. 211-214.

IV. Comunicări și conferințe

1. Problema genului gramatical în toharică - comunicare la aniversarea a o sută de ani de predare a gramaticii comparate indo-europene în Universitate, 1973
2. Relații între armeană și greacă - comunicare la Societatea de Studii Clasice, 1979.
3. Armeni și daci - comunicare la Asociația de Studii Orientale, 1979.
4. H. Dj. Siruni - armenolog - comunicare Asoc. Studii Orientale, 1980.
5. Puncte de vedere asupra unei traduceri interconfesionale a Bibliei - comunicare la Seminarul Internațional Societății Biblice Inter-confesionale din România, iunie 1993.
6. Quel avenir pour le croyant?, Conferință la Întâlnirea interreligioasă mondială « Pacea este numele lui Dumnezeu », București, 1998.
7. Il ruolo del libro nella formazione spirituale della Romania attuale, la Întâlnirea internațională a editorilor creștini, Roma 1998.
8. E nevoie de filologie clasică pentru teologie?, conferință la Univ.București, oct. 2000.
9. "Tineretul mai are nevoie de religie?": radio - iunie 2002.
10. "Academia Episcop Anton Durcovici", prezentare la Institutul Teologic Romano-Catolic București, noiembrie 2002.
11. "Viața creștină în Biserica Catolică": radio - ianuarie 2003.
12. "Traducerea Actelor Conciliului Vatican II", conferință la Institutul Teologic din

Iași, ianuarie 2003.

13. "Principii de traducere a Bibliei, cu privire specială la Psalmi", comunicare la Colegiul Noua Europă, mai 2003.

14. "Arhidieceza de București (prigoană și renaștere)", prezentare la Institutul Teologic Romano-Catolic București, octobrie 2003.

15. "Traducerea textelor liturgice", comunicare la Sesiunea științifică a Institutului Teologic Romano-Catolic București, noiembrie 2003.

16. "Atitudinea față de Biblie în Biserica Catolică după Vatican II": la Simpozionul "Sfintele Scripturi în Societatea modernă", Institutul Teologic Penticostal, București, 8-10 martie 2006. În curs de publicare în revista Plērōma.

17. "Istoria și limba Armeniei vechi", la Societatea de Studii Indo-Europene, 31 martie 2006.

18. "Signification du terme «judaïsme» comme produit post-exilique", la Colocviul "Herméneutique et bricolage. Territoires et frontières de la tradition dans le judaïsme" organizat de Institutul de Studii Orientale "Sergiu Al George", București, 27-28 octombrie 2006.

19. "Sfântul Ioan Chrysostom comentator al Cărții lui Iov", la Congresul internațional de Teologie (organizat de Patriarhia Română și Universitatea București) București 12-14 noiembrie 2006. În curs de publicare în Actele Congesului.

20. "Septuaginta SAU Textul Masoretic?", la Simpozionul "Teologul Contemporan", organizat de ASTO, Universitatea București, Facultatea de Teologie Ortodoxă, mai 2007.